

Loop nooit je aanvaller achterna

door Alain De Preter

Het lijkt wel een trend dat hoe langer hoe meer slachtoffers zich verzetten tegen aanvallers en mensen die het slecht met hen voorhebben.

Niet zolang geleden ontsnapte een 7-jarig meisje in de VS aan haar ontvoerder doordat ze met haar tanden de sterke kleefband doorbeet waarmee ze vastgebonden was. Enkele dagen daarna raapten twee vrouwen die ontvoerd werden al hun moed bijeen en sloegen hun aanvaller letterlijk van zich af met een lege fles.

Het is een goede zaak dat slachtoffers zich niet meer laten doen door hun aanvaller(s) en opkomen voor zichzelf, toch zijn er enkele 'levensbelangrijke' opmerkingen. Dit bewijst onder andere het inrieste voorval dat zich enkele weken geleden afspeelde nabij Mechelen.

Op een fuif georganiseerd door de scouts werd een glas bier omgestoten. Voor een 19-jarige jongeman was dat blijkbaar voldoende reden om tijdens de daaropvolgende woordenwisseling een mini-pistool boven te halen en enkele keren in de lucht te vuren, waarna hij het op een lopen zette. Twee jongemannen liepen hem achterna en werden toen ze dichterbij kwamen, door de schutter neergeschoten.

Situaties zoals deze komen ook voor in onze scenario-trainingen waar we reële situaties simuleren met als doel hieruit te leren. De fouten gemaakt tijdens zo'n simulatie behoeden ons ervan dezelfde fouten te maken in de realiteit.

Wanneer jezelf te verdedigen?

De eerste vraag die je jezelf moet stellen is wanneer zal ik mezelf verweren en wanneer zal ik een aanvaller laten begaan om mezelf fysiek niet in gevaar te brengen. Het antwoord op deze vraag bepaald voor een groot deel je houding en mentale ingesteldheid en zorgt ervoor dat de situatie al dan niet uit de hand loopt.

Zelf ben ik er voorstander van om indien het enkel om materiële zaken gaat de aanvaller te laten begaan (bezittingen kunnen vervangen worden, mensen niet).

Nu hoor ik sommigen denken, moeten we ons dan zomaar laten doen? Natuurlijk niet maar tegelijkertijd moeten we durven te beseffen dat we in sommige situaties beter niet kunnen reageren. Een goed voorbeeld is de volgende situatie;

Je komt thuis en merkt dat er ingebroken werd en dat de inbreker nog binnen is. Wanneer je probeert om de inbreker tegen te houden of zijn vluchtweg te versperren zal hij zelfs wanneer hij niet van plan was om geweld te gebruiken toch overgaan tot geweld. Hij beseft immers dat indien hij niet kan ontsnappen hij in de gevangenis zal belanden.

Het is soms moeilijk in de heel kleine tijdspanne die we krijgen om een juiste beslissing te nemen en terug te vechten of te laten begaan. Wanneer je weet dat de aanvaller(s) het op jezelf of op andere personen hebben gemunt en niet op je bezittingen zou een "alarm" moeten afgaan en 'moet' je jezelf gewoon verdedigen. Ook al ken je niks van zelfverdediging, dan nog is het raadzaam te doen wat je kan (roep, spuw, trap, schreeuw of gooi met alles wat je kan vinden), het gaat immers om je persoon.

Wat zeker nooit te doen

Veel te dikwijls denken slachtoffers dat het gevaar geweken is wanneer de aanvaller het op een lopen zet.

Niets is minder waar. Als je achter je belager aanloopt zal/kan hij zich - net zoals die inbreker die hierboven besproken werd – in het nauw gedreven voelen en net daardoor overgaan tot het gebruik van geweld om uit handen van de politie te blijven.

De kans is groot dat net deze gedachte of dit gevoel van 'zelfbehoud' de schutter op die scoutsfuif bewust of onbewust heeft doen reageren op de extreme manier dat hij deed.

Ook tijdens lessen ervaren we dat veel slachtoffers nadat ze zich fysiek hebben verdedigd en de aanvaller wegloopt achter hem aangaan. Gevolg is dan dat de aanvaller-acteur zich plots omdraait en met een mes voor het slachtoffer staat. Wanneer men een slachtoffer

na zo'n simulatie dan vraagt wat hij/zij bezielde om achter de aanvaller te lopen krijgen we in de meeste gevallen enkel een schouderophaling als gevolg.

Het is niet omdat je door jezelf te verweren de aanvaller doet beslissen om de aanval te staken, dat je ook capabel bent om hem 'een lesje te leren' of om hem op een veilige manier te controleren tot de politie ter plekke is.

Blijkbaar is het gewoon een instinctieve reactie die in de meeste gevallen echter niet zonder gevaar is, waarom zou een aanvaller ineens minder gevaarlijk zijn als hij wegloopt dan wanneer hij je aanvalt?

Getuige hiervan zijn de twee jongeren die niet zouden zijn neergeschoten als ze de aanvaller niet achterna zouden gelopen zijn.

Ook het feit dat steeds meer wapens opduiken en zelfs een banale ruzie heel éénvoudig kan escaleren tot een levensbedreigende situatie zijn enkele redenen om niet achter een aanvaller aan te lopen.

Wapens als zelfverdediging

Ik herinner me een vrouw die zich enkele jaren geleden inschreef voor een cursus geweldpreventie en zelfverdediging. Ze was verkracht op een strand terwijl haar 2-jarig dochttertje toekeek. Ze vertelde me dat ze sinds die ervaring steeds rondliep met een groot mes op zak, om zichzelf indien nodig mee te verdedigen. Een andere, hoogbejaarde vrouw kwam me vertellen dat ze bang was op straat en liet me een bijna 30 cm lang mes zien. "Om mezelf mee te verdedigen!" zei ze.

Hoewel dit vanuit het oogpunt van het slachtoffer een goede keuze kan lijken, zijn naast het feit dat een mes, een wapen is en dus illegaal om op zak te hebben, nog enkele vragen die we onszelf hierover moeten stellen.

- Kan men efficiënt het wapen – in dit geval een mes - gebruiken, kreeg men er de juiste training voor, kent men de voordelen en nog veel belangrijker kent men de beperkingen van het wapen?
- Heeft men de mentale ingesteldheid om het wapen ook echt te gebruiken indien hiervoor de noodzaak zou zijn?
- Is het wapen steeds voorhanden en klaar om te gebruiken?

Toen ik aan de vrouw in onze cursus vroeg of ze het mes ook daadwerkelijk zou durven te gebruiken en of ze er de nodige training voor had gehad viel er een stilte, een stilte die meer

vertelde dan eender welk antwoord dat ze me had kunnen geven.

Het was meer dan duidelijk dat het mes dienst deed als afschrikking, niets meer, en net daardoor nog gevaarlijker voor haar was dan wanneer ze geen mes zou bij hebben.

Het aarzelen, het niet weten hoe het te gebruiken, de angst voor de juridische en mentale gevolgen en het laten afnemen van het mes door een eventuele aanvaller maakte dat het mes ervoor zorgde dat ze meer gevaar liep dan wanneer ze geen mes zou bijhebben.

Wat is er erger dan geconfronteerd worden met een aanvaller die jouw wapen kan afnemen en die in tegenstelling tot jezelf wel bereid is het te gebruiken en er ook nog eens de nodige ervaring mee heeft?

Omwille van al deze redenen ga ik er zelf van uit dat een wapen eerder een nadeel dan een voordeel is, het zorgt er eigenlijk voor dat je naast jezelf ook je wapen nog moet beschermen.

Vaak geeft een wapen een vals gevoel van zelfvertrouwen en ga je net belangrijke signalen om geweld te kunnen vermijden missen omdat je 'een veilig gevoel' hebt omwille van een wapen.

Enkele tips

- Loop nooit je aanvaller achterna
- Wanneer je kan weglopen na, voor of tijdens een confrontatie zonder jezelf in gevaar te brengen, DOE HET !
- Neem geen wapens mee, ze maken het alleen gevaarlijker voor jezelf en eventuele omstaanders
- Wanneer je echter niet anders kan dan jezelf te verdedigen – bij een aanval op je persoon - volg dan de regels vermeld bij 'De mentale instelling' van het vorige artikel.

Wanneer je een speciale opleiding hebt gekregen om in geweldsituaties gepast te kunnen reageren of wanneer je duidelijk voelt dat je een situatie meester bent kan je ervoor kiezen om toch op te komen voor materiële zaken. Maar zelfs dan is dit geen garantie dat alles zal lopen zoals je wil. Een aanval of gewelddadige situatie wordt meestal gepleegd op een tijdstip en in een omgeving die voor de aanvaller het gunstigste is en jouw kansen om adequaat en veilig te kunnen reageren verkleint.

Train hard en wees voorzichtig !